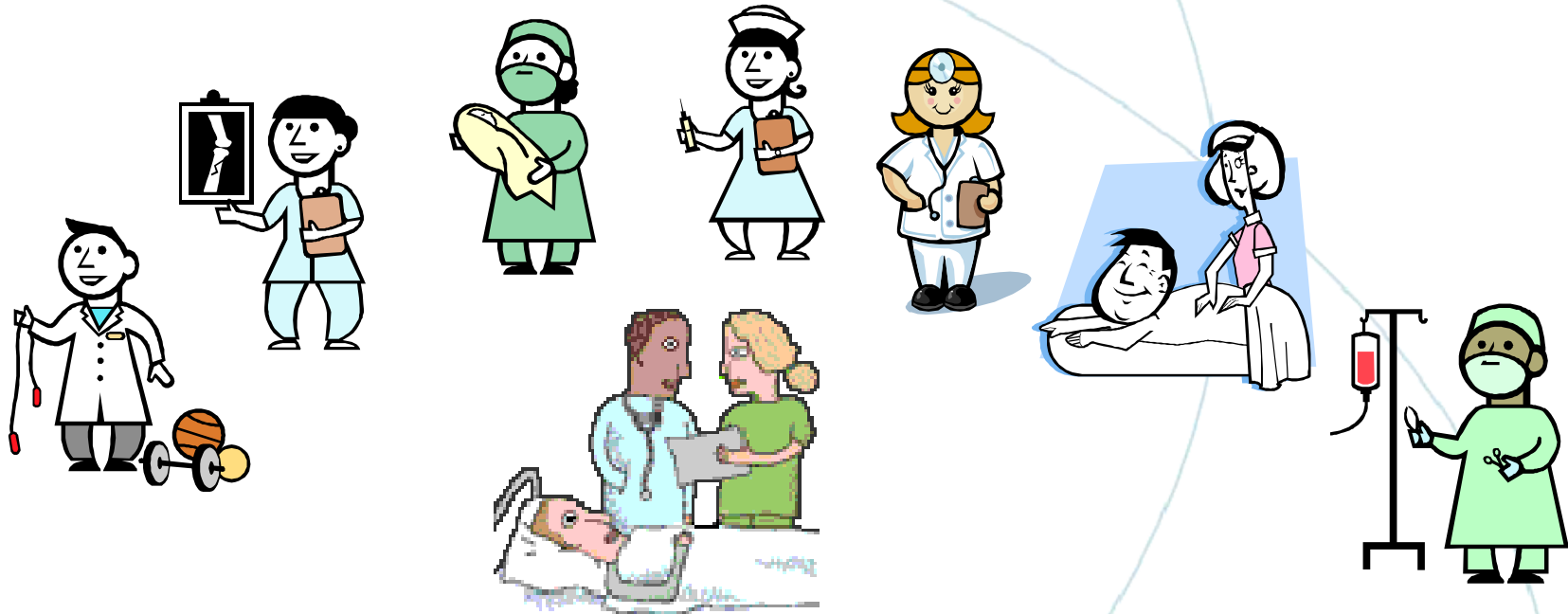

MONI AMMATILLINEN KIRJAAMINEN

Erityisasiantuntija Tupu Holma
Suomen kuntaliitto

tupu.holma@kuntaliitto.fi

Puh 050 2235

MONI AMMATILLINEN KIRJAAMINEN

- Mitä ymmärrämme moniammatillisuudella
- Näkökulmia moniammatilliseen kirjaamiseen
  - ✓ Edellytyksiä onnistumiselle
  - ✓ Haasteita ja solmukohtia
  - ✓ Kirjaamiskulttuurin kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kesken

LÄHTÖKOHTA: SÄHKÖINEN DOKUMENTOINTI ON KAIKKIEN ASIANOMAISTEN YHTEINEN ASIA

Tietotekniikan
ja järjestelmä-
asiantuntijat
*(toimivat ja
käyttäjäystä-
välliset ratkaisut)*

Lakiasiain
asiantuntijat
*(tietosuoja,
eri lakien
velvoitteet ja
tulkinnat ym.)*

Asiakas, potilas
*(hyötyjä, osalli-
nen, toimija)*

Toiminnan ohjaus
valtakunnallisella
tasolla
*(säännökset,
ohjeet, oppaat,
yhdenmukaiset
välineet)*

Hoidon ja
kuntoutuksen
ammattilaiset
*(tarvittavan tiedon
tuottaminen ja
dokumentointi)*

Päätäjät, johto
ja esimiehet
*(resurssointi,
ohjeistus,
laadunhallinta)*

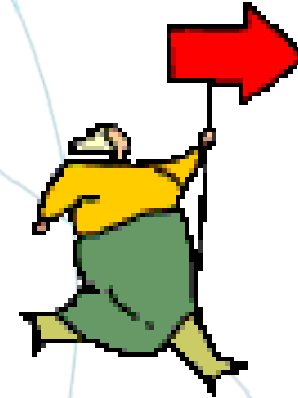
MONI AMMATILLINEN?

- Kun käytetään sanaa 'moniammatillinen' sillä tarkoitetaan tavallisesti usean eri ammattinimikettä edustavan työntekijän ja useimmiten myös eri tieteenalaa edustavien ammattien yhteistyötä (multiprofessional)
- Toisaalta eri tieteenaloja edustavien ammattien yhteistyöstä käytetään usein myös termiä 'monialainen' (multidisciplinary)

Moniammatillisessa työskentelyssä ...

Luonteenomaista on

- samaan päämäärään tähtääminen
- moninäkökulmaisuus – mahdollisuus tarkastella asioita eri tulokulmista
- monialaisuus – mahdollisuus hyödyntää monenlaista osaamista
- tietojen, taitojen, tehtävien ja kokemuksen jakaminen ja yhdistäminen yhteisen päämäärän saavuttamiseksi

- **Moniammatillisessa kirjaamisessa** yhteinen päämäärä on se, että potilas saa mahdollisimman hyvän ja turvallisen tutkimuksen, hoidon ja kuntoutuksen terveydenhuollon organisaatiossa
- **Mahdollisuus tietojen yhteiskäyttöön** on potilaskertomuksen vahvuus ja voimavara. Kaikkien potilaan hoitoon osallistuvien on päästävä helposti, nopeasti ja joustavasti näkemään tarvitsemansa tieto muiden hoitoon osallistuneiden tekemistä tutkimuksista, hoidosta ja kuntoutuksesta sekä niiden vaikutuksista.
- **Ei ole niinkään merkitystä sillä, mihin paikkaan** tai mihin näkymään tiedot kirjataan. Tietojärjestelmät luovat reitit selviksi ja systeemit toimiviksi eri ammattiryhmien tuottaman tiedon äärelle.

EDELLYTYKSENÄ MONI AMMATILISEN
KIRJAAMISEN ONNISTUMISELLE ON
mm. että ...

1. Oma osaaminen ja asiantuntijuuden alue sekä perustehtävä ovat kirkkaana mielessä
2. Kukin tunnistaa asiantuntijuutensa rajat
3. Ammatillaiset osaavat osaltaan rakentaa ja vahvistaa yhteistä osaamista tuomalla 'yhteiseen koriin' oleellisen ja riittävän potilaan hyvinvointia ja terveyttä edistävän tiedon
4. Omat merkinnät ovat ymmärrettäviä, selkeitä ja virheettömiä sekä muutenkin lakien ja asetusten mukaisia

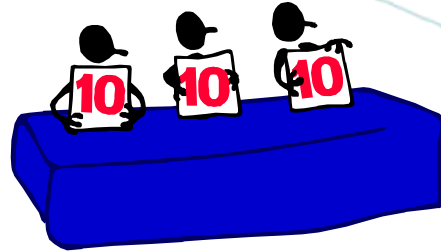

EDELLYTYKSENÄ MONI AMMATIL-
LISEN KIRJAAMISEN ONNIS-
TUMISELLE ON mm, että ...

5. Itse kukin sitoutuu yhteisiin sopimuksiin ja noudattaa sovittuja pelisääntöjä omassa organisaatiossa
6. Ammattilaiset arvostavat toistensa ammattitaitoa ja potilasasiakirjamerkintöjä sekä selvittävät yhteistyökumppaneiden tietotarpeet
7. Ammattilainen osaa kertoa tietojärjestelmä-asiiantuntijoille perustellusti, mikä tieto potilaan hoidosta ja kuntoutuksesta pitää saada yhteiseen käyttöön

PERUSEDELLYTYKSENÄ MONIAMMATILLISEN KIRJAAMISEN ONNISTUMISELLE ON

8. ...että jokaisella on mahdollisuus helposti saavuttaa tarvitsemansa tieto potilaalle suunnitellusta tutkimuksesta, hoidosta ja kuntoutuksesta sekä niiden etenemisestä. Tämä edellyttää, että tietojärjestelmien ja ohjelmistojen suunnittelijoiden ja toimittajien on luotava reitit selviksi ja systeemit toimiviksi.

ARKIPÄIVÄN HAASTEITA JA SOLMUKOHTIA

- Kukin puhuu (ja kirjaa) omaa kieltään ja ammattislangiaan olettaen, että toiset ymmärtävät.
- Toimitaan prosessioiden ehdoilla potilaan kokonaishoidon tarpeiden ohi
- Ei ole yhteistä näkemystä potilaan hoidon ja kuntoutuksen tavoitteista eikä selvää käsitystä omasta tehtävästä tässä yhteisessä prosessissa

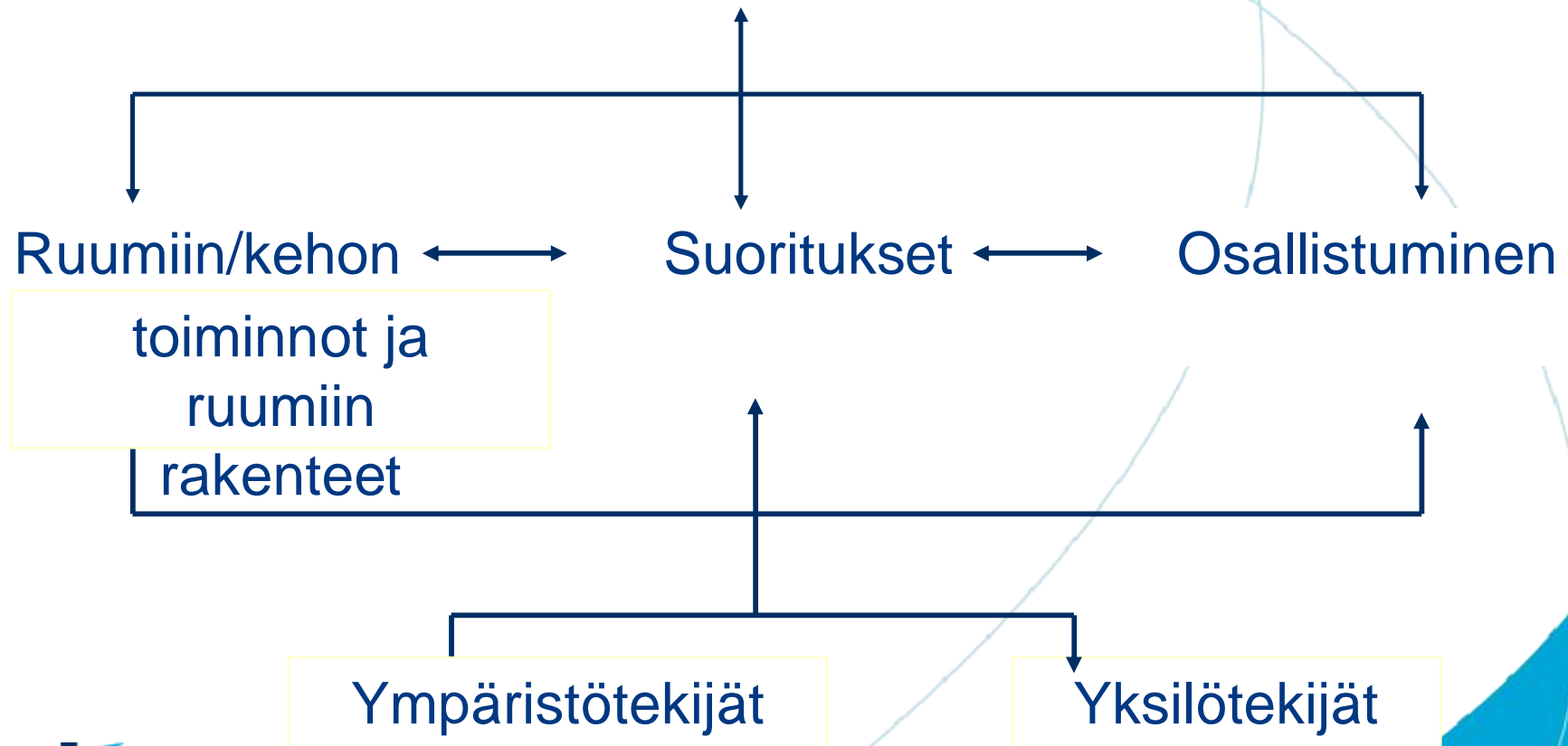
Toimintakyvyn arviointia koskevien tietojen kirjaaminen moniammatillisena haasteena

Case
toimintakyky

- Toimintakyky on ydintieto (merkittävä ja tärkeä) sähköisessä potilaskertomuksessa
- Potilaskertomukseen kirjaamisessa pyritään mahdollisimman yhdenmukaiseen käytäntöön: miten esim. dokumentoidaan yhdenmukaisesti potilaan toimintakyky ml merkinnät arviointi- ja mittaustuloksista?
- Kansallisessa TOIMIA –verkostossa (toimintakyvyn arvioinnin ja mittaamisen asiantuntijaverkosto www.toimia.fi) on pohdittu mm. WHO:n laatiman toimintakyvyn kuvausjärjestelmän (ICF) käyttöönottoa kaikkien yhteiseksi viitekehyykseksi toimintakyvyn arvioinnille
- Kyseinen järjestelmä tunnetaan lähinnä kuntoutusammattilaisten piirissä – voivatko he käyttää tätä käsitejärjestelmää, vaikka kieltä eivät muut ammattilaiset ymmärtäisikään?

ICF- käsitteet 2003 = TOIMINTAKYKY

Lääketieteellinen terveydentila
(häiriö/tauti)

Toimintakyvyn tarkastelua

(ICF: Toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden kansainvälisen luokituksen osa-alueiden vuorovaikutussuhteet)

ARKIPÄIVÄN HAASTEITA JA SOLMUKOHTIA LISÄÄ

- Ei arvosteta muiden ammattiryhmien työn merkitystä, työtapoja tai työmenettelyjä. Toimiva yhteistyö edellyttää tasavertaista suhdetta kaikkien kesken.
- Ei kuunnella eikä kuulla muiden (esim. pienten) ammattiryhmien tietotarpeita; mitä muut oman ammattiryhmän kirjaamiselta odottavat?
- Pantataan tietoa vetoamalla esimerkiksi tietosuojaan tai tiedon arkaluontoisuuteen. Ei haluta tehdä omia palveluja näkyväksi.

Pienten ammattiryhmien merkintöjen laadun lisäämiseksi on ydintieto-oppaaseen laadittu kansallinen ohje Kuntoutus- ja erityistyöntekijöiden palvelujen dokumentointiin.

Tavoitteena päästä mahdollisimman yhdenmukaiseen kirjaamiseen erityistyöntekijöiden kesken eri organisaatioissa ja eri järjestelmissä.

Onnistuuko moniammatillinen kirjaaminen?

Arvioi & Tarkista

- Keitä varten ja keiden tarpeisiin kirjaan?
- Mitä kirjaan potilaani hoidosta? Mikä on oleellinen ja tärkeä tieto omalla alallani? Osaanko kirjata vain oleellisen, en rönseyile, en toista asioita enkä kirjaa päällekkäistä tietoa?
- Olenko tietoinen kunkin potilaan kokonaishoidon tavoitteesta? Mikä on oma panokseni yhteisen päämäärän eteen? Osaanko tuoda sen näkyviin?
- Teenkö merkinnät riittävän nopeasti, jotta ne palvelevat potilaan kokonaishoitoa ja kuntoutusta?

Arvioi & Tarkista

- Noudatanko kansallisia suosituksia, ohjeita ja sovittuja määrittämiä? Jos en, niin miksi en?
- Täyttävätkö potilasasiakirjamerkintäni yhteistyökumppaneiden tietotarpeet? Olenko selvillä, mitä muut merkinnöiltäni odottavat tai millaista tietoa he minulta tarvitsevat oman työnsä tueksi?
- Ymmärtävätkö muut, mitä kirjaan? Mitkä termit ja käsitteet tuntuvat muista erityisen hankalilta?
- Hyväksynkö kuitenkin myös sen, että kirjaaminen perustuu kunkin ammattiryhmän omaan tietoperustaan ja toimintakulttuuriin?

Kirjaamiskulttuuriin vaikuttavat ...

A
M
M
A
T
T
I
T
A
U
S
T
A

M
U
U
T

T
E
K
I
J
Ä
T

Suhtautuminen potilaisiin, työtovereihin ja yhteistyökumppaneihin

Halu, tahto ja sitoutuminen yhdenmukaisiin dokumentointikäytäntöihin

Avoin ja rehellinen suhtautuminen ja dokumentointi, jos kaikki ei mene, kuten on suunniteltu sekä jatkuvan parantamisen periaate

Kuntaliitto
Kommunförbundet

Johtamis-
kulttuuri

Organisaation
laadunhallinnan
kypsyystaso

*Tarkkuus, huolellisuus
ja virheettömyys &
laadunvarmistus*

Potilaskertomus ja siihen tehtävät merkinnät palvelevat ensisijaisesti potilaan palvelukokonaisuuden onnistumista ja potilaan tutkimuksen, hoidon ja kuntoutuksen jatkuvuuden turvaamista. Tämä on myös moniammatillisen kirjaamisen keskeinen tavoite.